

Úvodník státní tajemnice Mileny Hrdinkové

Číslo 364
4. listopadu 2019

V tomto čísle naleznete

Úvodník státní tajemnice
Mileny Hrdinkové

Kulatý stůl k realizaci Národního
programu reforem

Doporučení Národního
konventu

Pokrok k bezpečnostní unii

Formování nové Komise Ursuly
von der Leyenové

Program evropských institucí

Milí čtenáři,

hlavní událostí tohoto týdne je dnešní summit Přátel koheze, který na Pražském hradě hostí předseda vlády ČR. Účastní se ho zástupci dalších šestnácti členských států EU, které do této neformální skupiny patří, a také zástupce Komise, komisař pro rozpočet a lidské zdroje Günter Oettinger. Hlavním tématem summitu je postavení kohezní politiky v rámci vyjednávání víceletého finančního rámce. Jeho cílem pak přijetí společné deklarace, která se zaměřuje právě na postavení kohezní politiky ve vyjednávání víceletého finančního rámce 2021–2027 a měla by vyslat jasný signál zúčastněných zemí – které tvoří většinu členských států EU – o silné podpoře pro kohezní politiku. Pražský summit navazuje na jednání, které se před rokem uskutečnilo v Bratislavě.

Před samotným zahájením summitu se sešli předsedové vlád zemí V4 ke krátkému jednání nejen o víceletém finančním rámci, ale také o klimatické politice a dalších aktuálních evropských otázkách.

Na okraj summitu se pak uskutečnilo několik bilaterálních jednání. V pondělí v podvečer se předseda vlády Andrej Babiš setkal se svým chorvatským protějškem Andrejem Plenkovićem a diskutovali spolu mimo jiné o nadcházejícím předsednictví Chorvatska v Radě EU, jeho organizačním a finančním zajištění, klimatické politice, migraci a Schengenu nebo vnější politice EU. Já jsem se včera dopoledne setkala se španělským státním tajemníkem pro evropské záležitosti Luisem Marcem

Aguiriano Naldou, s nímž jsem hovořila mimo jiné o budoucím rozpočtu EU, prohlubování hospodářské a měnové unie nebo brexitu.

Dnes ráno jsem ještě před zahájením summitu přivítala italského ministra pro evropské záležitosti Vincenza Amendolu k jednání o klimatické politice a plánu European Green Deal, prioritách nové Komise, migraci nebo hospodářské a měnové unii. Společně s ministrem průmyslu a obchodu Karlem Havlíčkem jsme zvládli také krátké bilaterální jednání s komisařem G. Oettingerem a po skončení summitu krátce pohovořím také s řeckým alternujícím ministrem zahraničí Miltiadisem Varvitsiotisem.

Ve čtvrtek a v pátek navštívím spolu s premiérem Lucembursko, kde nás čeká jednání s předsedou vlády Xavierem Bettellem a lucemburským velkovévodou Jindřichem. Navštívíme také Evropský účetní dvůr a Eurostat.

V Bruselu se tento týden již opět schází Rada EU. V pátek se koná zasedání Rady pro hospodářské a finanční věci, která má na programu financování opatření v oblasti klimatu, zdanění digitální ekonomiky nebo proběhlá zasedání skupiny G20 a Mezinárodního měnového fondu. Tentýž den se setkají ministři školství na jednání Rady pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport a povedou politickou rozpravu o umělé inteligenci ve vzdělávání a odborné přípravě. Věnovat se budou také prioritám nadcházejícího chorvatského předsednictví.

Kulatý stůl k realizaci Národního programu reforem

Dne 31. října se na Úřadu vlády sešli zástupci sociálních partnerů spolu se zástupci státní správy a Komise, aby u kulatého stolu jednali o plnění opatření Národního programu reforem (NPR) 2019.

Zpráva o realizaci NPR 2019 je závěrem **evropského semestru** - tedy koordinace hospodářské politiky EU a členských států. Diskusi o NPR předcházelo představení Programu na podporu strukturálních reforem (SRSP), který od roku 2017 poskytuje technickou pomoc veřejné správě členských států EU při přípravě a implementaci reforem. V rámci letošní výzvy SRSP podala ministerstva a další instituce celkem 29 projektových žádostí.

Následovala prezentace o **plnění národních cílů Strategie Evropa 2020**,

kteří je v rámci evropského semestru průběžně vyhodnocována. **Většinu cílů**, které si ČR do roku 2020 stanovila, se již podařilo splnit.

Program pokračoval diskusí nad jednotlivými kapitolami Zprávy o realizaci NPR. Účastníci ocenili výborné ekonomické výsledky ČR, zejména rekordně nízkou nezaměstnanost. Diskuse byla živá i díky odlišnému pohledu zástupců zaměstnavatelů a zaměstnanců na některé otázky, např. návrh na zavedení paušální daně pro podnikatele, financování zdravotnictví či zaměstnávání cizinců.

Po zapracování připomínek bude Zpráva na konci listopadu předložena vládě k projednání a ke schválení. Následně bude Zpráva zaslána Komisi, která ji využije v dalším ročníku evropského semestru. /A. Mundil/

Národní konvent o EU vydal doporučení vzniklá na základě kulatého stolu z 25. října 2019, jehož tématem byly priority České republiky v novém institucionálním cyklu a mechanismus jejich prosazování. Diskuze se zúčastnili zástupci státní správy, akademické, sociální a hospodářské sféry, společně se zástupci evropských institucí, neziskového sektoru, ekologických organizací a dalšími účastníky. Odborným garantem kulatého stolu byla Asociace pro mezinárodní otázky (AMO).

Květnové volby do Evropského parlamentu, formulace Nové strategické agendy Evropské rady a blížící se nástup Komise Ursuly von der Leyenové představují počátek nového institucionálního cyklu EU. Volby do Evropského parlamentu i způsob výběru nové Komise signalizují proměnu těchto institucí. Postupnou změnou – umocněnou i blížícím se odchodem Spojeného království z EU – procházejí vztahy mezi členskými státy. Pro českou evropskou politiku je proto nyní klíčová **debata o dopadech nového institucionálního nastavení na její priority.**

Debata Národního konventu o EU byla rámována **čtyřmi diskusními otázkami:** (i) Jaké změny přináší nový institucionální cyklus s ohledem na postavení Evropské komise, Evropského parlamentu a členských států a co je jejich příčinou? (ii) Jaké lze očekávat vztahy mezi institucemi v příštích pěti letech ve vybraných prioritních oblastech české evropské politiky (vnitřní trh, migrace a bezpečnost, klimatická politika)? (iii) Jak by ČR měla pracovat s jednotlivými institucemi – jak zlepšit včasné prosazování klíčových priorit vůči Komisi a v rámci Evropského parlamentu, zejména pokud jde

o klíčové otázky evropské politiky ČR? (iv) Které členské země budou pro Českou republiku představovat nejvhodnější partnery k prosazení jejích priorit?

Národní konvent o EU vydal na základě diskuze **čtyři doporučení.** Česká republika by dle nově vydaných doporučení měla **hrát aktivní a konstruktivní roli** při prosazování svých národních priorit, a to s přihlédnutím k chystanému pracovnímu programu nové Komise. Mezi trvalé priority ČR stále patří **prohlubování vnitřního trhu**, včetně jeho digitální dimenze, ČR by se měla postavit do pozice evropského lídra v dokončování vnitřního trhu a plné integraci čtyř svobod.

Dle dalšího doporučení je nezbytné, aby **ČR efektivně vytvářela koalice s dalšími členskými státy**, a to na základě podobných priorit v konkrétních oblastech. Posledním doporučením je pak dostatečná příprava na plánovanou **konferenci o budoucnosti Evropy**, kterou by ČR měla uchopit jako příležitost k formulaci vlastních záměrů.

Úplné znění závěrů a doporučení je k dispozici na stránce www.narodnikonvent.eu. Pro další informace o příštích kulatých stolech, podkladové dokumenty a další materiály včetně videí můžete také navštívit účty na sociálních sítích - Twitter: @KonventEU, Facebook: Národní konvent o EU a Instagram: #Narodnikonvent.

/J. Sochor/

Pokrok k bezpečnostní unii > Komise

Bezpečnost dlouhodobě patří k hlavním prioritám Evropské unie. V dubnu roku 2015 byl přijat Evropský program pro bezpečnost představující strategii pro řešení bezpečnostních hrozeb v EU v období let 2015–2020. Od té doby Evropská unie vyvinula značné úsilí v podobě množství legislativních i nelegislativních aktivit, aby tak odpovídala na sérii teroristických útoků a dalších bezpečnostních výzev. Pokrok na cestě k účinné a skutečné bezpečnostní unii je Komisí monitorován v pravidelně zveřejňovaných zprávách. Poslední, již dvacátá zpráva o pokroku (KOM(2019) 552), vyšla 30. října.

Evropská unie ztížila teroristům činnost, když zavedla pravidla omezujících jejich pohyb a přístup k výbušninám, palným zbraním a financování. Policistům a členům pohraniční stráže naopak Evropská unie práci ulehčila tím, že se zaměřila na zlepšování postupů v oblasti výměny informací. Dále se Evropská unie zaměřila na boj s radikalizací a prevencí násilného extremismu. Veřejná místa v evropských městech byla za podpory Evropské unie posílena proti útokům. Unie koná také v online prostředí, reaguje na kybernetické hrozby, dezinformace, postupuje k posílení digitální kritické infrastruktury a pracuje na zajištění spolupráce v otázce bezpečnosti 5G sítí.

Poslední zpráva o pokroku k bezpečnostní unii zdůrazňuje **oblasti, ve kterých se musí Evropská unie v následujících měsících posunout kupředu.** Patří sem zejména šíření teroristického obsahu na internetu, pokrok v rámci evropských informačních systémů, elektronických důkazů, spolupráce se zeměmi Západního Balkánu a v neposlední řadě zajištění implementace přijatých opatření členskými státy.

Debata o nutnosti **zamezit zneužívání internetu** k teroristickým účelům byla oživena zejména v souvislosti

s útokem v novozélandském Christchurchi 15. března 2019, kdy se po internetu nekontrolovatelně šířilo video ze samotného útoku. Na evropské půdě nutnost přijetí opatření umožňujících rychlé zastavení šíření takového obsahu připomněl živě vysílaný útok na synagogu v německém Halle 9. října 2019. Komise už v září 2018 navrhla nová pravidla k odstranění teroristického obsahu z internetu, a to do jedné hodiny od jeho zveřejnění. V souvislosti s útokem v Christchurchi také Komise doporučila zahájit jednání s Novým Zélandem o spolupráci s Europlem ve sdílení osobních dat v zájmu boje proti závažné trestné činnosti a terorismu.

Evropská unie pracuje na zajištění bezpečnosti také s dalšími partnerskými zeměmi a organizacemi, mezi nimiž zaujímají důležité postavení **země západního Balkánu.** V návaznosti na společný akční plán boje proti terorismu pro západní Balkán Komise 9. října podepsala s Albánií a Severní Makedonií ujednání o boji proti terorismu. 7. října Evropská unie podepsala s Černou Horou dohodu o spolupráci s Evropskou pohraniční a pobřežní stráží.

Jedním ze základních kamenů bezpečnostní spolupráce Evropské unie se třetími zeměmi je také **předávání údajů jmenné evidence cestujících** jako nástroje v boji proti terorismu a závažnému mezinárodnímu zločinu. Evropská unie uzavřela dohody o předávání těchto údajů se Spojenými státy, Austrálií a Kanadou. V případě Kanady je v současné době vyjednáváno nové znění dohody. Novou dohodu plánuje Evropská unie uzavřít s Japonskem, a to zejména v souvislosti se zajištěním bezpečnosti na Olympijských hrách v roce 2020.

/T. Mazzia/

Formování nové Komise Ursuly von der Leyenové > Evropský parlament

V nadcházejících týdnech by měla proběhnout slyšení se zbývajících kandidátů na komisaře před výbory Evropského parlamentu. Ursula von der Leyen v uplynulém týdnu potvrdila nominaci kandidátů na komisaře Francie a Maďarska. Novým termínem nástupu nadcházející Komise by se měl stát 1. prosinec.

Francie navrhla, aby se jejím zástupcem v budoucí Evropské komisi pro oblast vnitřního trhu stal Thierry Breton, bývalý francouzský ministr hospodářství, financí a průmyslu ve vládě Jeana-Pierra Raffarina. Novým maďarským kandidátem na komisaře pro sousedskou politiku a rozšíření byl navržen Olivér Várhelyi, velvyslanec Maďarska při EU. Nově jmenovaní kandidáti musí projít posouzením Výboru pro právní záležitosti (JURI) a poté budou čelit slyšením. Výbor JURI bude neexistenci střetu zájmů u kandidátů z Francie a Maďarska posuzovat pravděpodobně již tento týden.

V případě Rumunska Ursula von der Leyen neakceptovala dva náhradní kandidáty na komisaře pro dopravu, Dana Nicu a Viktora Negrescu. Situace okolo rumunského zástupce v Evropské komisi zkomplikoval pád vlády Viorici Dancialové (Sociálně-demokratická strana PSD/PES). Aktuálně se čeká na nominaci ze strany nové menšinové vlády Ludovica Orbana (Národní liberální strana PNL/

EPP), která včera získala důvěru rumunského parlamentu. Pravděpodobným kandidátem je současný rumunský poslanec Evropského parlamentu Sigfried Mureșan (PNL/EPP).

Vysoký počet odmítnutých kandidátů na komisaře způsobil zdržení oproti plánovanému termínu schvalování nové Evropské komise na plénu Evropského parlamentu. Nový tým Evropské komise by měl v případě podpory náhradních kandidátů nastoupit 1. prosince 2019. Plnohodnotný mandát Evropské komise Jeana Clauda Junckera skončil 31. října 2019. Dosavadní kolegium bude pokračovat v každodenní agendě, ale zdrží se politických rozhodnutí, která by předurčovala směr práce nastupující Komise.

Vzhledem k dalšímu odkladu brexitu by svého kandidáta mělo nominovat také Spojené království, neboť až do vystoupení zůstane členským státem EU s veškerými právy a povinnostmi, včetně povinnosti navrhnout kandidáta na člena EK. Britský premiér Boris Johnson nicméně opakovaně uvedl, že britského komisaře navrhnout nehodlá. Ani Junckerova Komise však není kompletní od doby, kdy komisaři z Estonska a Rumunska opustili své posty za účelem kandidatury v květnových volbách do Evropského parlamentu. /J. Linková/

Program evropských institucí, 5. až 11. listopadu > Informace

Rada pro hospodářské a finanční záležitosti, 8. listopadu

V rámci euroskupiny v rozšířeném formátu budou probíhat přípravy prosincového rozšířeného eurosommitu a ministři by měli politicky potvrdit text Dohody pozměňující Smlouvu o mechanismu stability (ESM) a některé navazující dokumenty.

Rada pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport – část vzdělávání, mládež a sport, 8. listopadu

Dopoledne bude jednání Rady pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport spojeno s jednáním Rady pro hospodářské

a finanční věci, přičemž hlavním bodem bude politická diskuse ministrů vzdělávání a ministrů financí na téma financování vzdělávání a lidských zdrojů ve vzdělávání.

Rada pro zahraniční věci, 11. listopadu

Ministři se budou věnovat aktuální situaci v Afghánistánu, minulý měsíc se k tomuto tématu nedostali. Diskuse by se měla zaměřit především na proběhlé první kolo prezidentských voleb, přerušená jednání mezi USA a Tálibánem a prostor pro EU. Druhým diskusním bodem ministrů bude regionální bezpečnost v Perském zálivu a situace v Íránu.

Týden v Evropské unii

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR

Číslo 364 týden od 4. do 10. listopadu 2019 * Šířeno výhradně v elektronické podobě * Přípravují pracovníci Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR * Editor: David Březina* Kontakt: newsletter@vlada.cz